1876. VIII. évfolyam. 142. szám. Hétfő, julius 24.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz, Vecsey-ház földszint** a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt" közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a l e g o l c s ó b b á r é r t.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

Hangok a magyar és török életből.

I.

Soha igazságosabb ügy a harcz istenének vértörvényszéke előtt nem tárgyaltatott, mint a keleti török ügy. Nevetséges dolognak tünhet ugyan fel egy, a mai levegőben felcseperedett államböl-csész előtt, hogy korunk diplomatiai cselszövényeinek hálói közt vergődve, még akad halandó, a ki igazságról, vagy talán még szivről és érzelmekről erkölcsi prédikátiót akar tartani. Mi azonban, kik e rohanó bölcseket nem kivánjuk követni kacskaringós utaikon, jónak látjuk még mostanság is az igazság mérő serpenyőjének billenése szerint latolgatni az eseményeket.

Volt alkalmunk közelebb olvasóink előtt rövid és egyszerü szavakban érinteni azon körülményeket, melyek a békét szerető és tisztelni tudó szomszéd török nemzetet arra kényszeriték, hogy hadait mesés gyorsasággal fegyverbe szóllitván mint főtényező, fellépjen azon véres drámában, melyet számára egy még most is barátságot hazudó állam insceni-rozott.

Arczátlanabb szemtelenséggel még nem provokáltatott nemzet a harczmezejére mint azt vazall államai, ez időszerint hallatlan hányavetiséggel tevék. Pedig alig tudunk példát felhozni az európai nagy családéletből, a türelemnek oly nagy és nemes példáját, mint minőt a török nemzet keresztény alattvalói iránt, kivált az ujabb időkben gyakorolt.

Ha figyelmünket a vallásos állapotokra forditjuk, arra a tanuságra teszünk szert, hogy Törökhonban, más allamok példájára nem létezett már hosszu, nagy idők lefolyása óta uralkodó, egyedül üdvezitő vallás. De még ha az emlékezet szárnyain visszahatolunk a rég mult sötét idők vad korszakába, még ott sem tud a kutató szemlész csak egyetlen esetet se felfedezni, hogy a török embertársát azért, mert más szokás és másféle módon imádta istenét, hogy a török azért valakit elevenen megsütött volna, mint azt a keresztnek látszólagos követői a borzalmas leirhatlanságig fokozták.

A török soha sem törődött azzal, hogy ki minő oltáron és micsodás istennek áldozik. Ők a vallás teljes szabadságát engedték a birodalom lakóinak általában. Beavatkozásuk csak az esetben történt, ha a különböző szokásu keresztények látványos egyházi járdalásainál századait kirendelé, komoly őrül, nehogy a fanatikus felekezetek egymást csupa keresztényi szeretetből felfaldossák.

De térjünk más utra s hagyjuk el a szent körülményeket, s forditsuk figyelmünket azon keresztény alattvalókra, kik most fegyverben állanak, és mint látszik élet-halál harczra készültek a török állam ellen. Kezdetben, midőn a lázadás még csak kis mérvben és szórványosan ütötte fel égő sustorgó fejét, más nem létében azt hozták fel okul, miszerint a törökök szigorral hajtják be az adót.

Különös, hogy ezt a más államokban még kérlelhetetlenebb szigorusággal gyakorolt dolgot némely hatalom, a törökszlávok irányában elégségesnek tartotta, kellő oknak elfogadta arra nézve, hogy a szlávok a fenálló rend és törvény ellen fegyverre keljenek.

Holott ha a török birodalom adóztatási rendszerét kissé megfigyeljük, még azon adózó nép kezdetlegesnek mondható miveltsége mellett is, azt terhesnek, azt nehezen teljesithetőnek a legrosszabb feltétellel sem mondhatjuk. Mert nálunk a mi hires czivilizált államunkban létező valóságos kiszivattyuzó rendszernek nevezhető azon eljárás, melyet kivált ujabb időkben az alkotmányos magyar kormány kezdetétől fogva, az adózók tőkéjének felemésztéseig fokoztak, bizonyára a török birodalomban még ez ideig nem létezett. Nem állott utjában se bolgárnak, se ráczuak, hogy a népnevelés előmozditásának czéljából tanodákat, növeldéket állitsanak. Fiaiknak ezreit nem vonta be a török a hadseregbe a mezei munkák időszakában, hanem családja teljes létszámát alkalmazhatta mindenha, hogy ha létezett benne a munka kedv és a jó igyekezet.

Ott hevert számára az isten adta jó és kövér föld, tetszés szerinti menynyiségben, csak müvelnie kellett, hogy isten áldása után uszszék a bőség és jóllét tengerében. Ha lusta volt, és tisztességes munka helyett a sziklák közé ékelt falvak korcsmáiban a magokat minden időben feltüntető muszka pópák lázitó szavait halgatgatá és magát a török békétlehelő kormányzata alatt nem érezte otthon, ha elvakitott lelke egy titkos vágy után epedt, ha azt hiszi, hogy a Török uralom, mely csak élni akart, és alattvalóit is élni engedte, iga, járom, mit lekell rázni, s hogy a muszka nekie kancsuka helyett, a semmit nem tevés boldog korában, az égből mennyei mannát fog hullatni, s nekie csak száját kell feltátania, a csalódás, melyben ringanak nagy és óriás. Ők fegyverre keltek, hogy magukat a gyülölt török igától megszabaditsák. Ha hogy ez a szláv nép tudná azt, hogy mi a szabadság, s ennek a nem földi, de égi lénynek birvágya vezérelné őket a tusára, óh ez esetben, Európa több nemzetével együtt minket is rokonszenves barátainak soraiban látna.

Tudata azonban azon való, igaz dolognak, hogy ez otromba nemzedék vessző helyett bot alá fut, hogy rohan eszeveszetten azon tömeg fele, mely miolta létezik, egy zsarnoki kéz vak eszköze volt, melynek nehéz sulyos nyomdokában a merre csak járt, menten elszáradtak a szabadság virágai, s tenyészetét kezdte a szolgaság és rablét szurós tüske-bokra; tudatában annak, hogy ha ez a legmiveletlenebb népe Európának a sors öszpontositott csapásai folytán egyesülne, óriás vadtömegével elgázolna mindent, mit eddig az ember óriások szellemi nagysága teremtett szépet és jót, bilincsbe verné a szabadságot, és eltiporna minden emberi magasabb intézményeket, miket oly sok vér kiomlása és nemes lények martirsága szerzett meg a jelenkor emberének. Mindezeknek tudatában megbotránkozással fordul el tőlük minden nemzet, melyet a felvilágosodás fáklya fénye elvezetett odáig, hogy fenkölt szel leménél fogva büszke legyen isteni származására és arra, hogy őt istene oly tág szabadságra teremtette, melynek határt csak oly törvény szabhat, mit nem egy zsarnok lény ránczolt szemöldöke kényekedve szerint dictált számára, hanem saját társadalma a melyben él, és a melyet megvédeni életével is kész.

Szőhetik, fonhatják a diplomátákma Európában a cselszövény hálóit, de azt az egyet mint tényt felemlithetjük, hogy rokonszenvet, az európai rokonszenvet csak azon nép nyerheti meg a maga számára, mely nem vakhit és középkori zsarnok szolgaság, hanem az isteni szabadságért küzd, azon szabadságért, mit az örvénybe önként rohanó török-szlávok ez idő szerint még csak hirből sem ismernek, s mint a magukról sajátkezüleg kiállitott szegénységi bizonyitvány mutatja, ismerni szeretni nem is hajlandók.

Tiszai Dániel.

— **A porta a román** kormány követelései közül e g y n e h á n y a t m e g a d o t t, másokra nézve késznek nyilatkozott specialis alkudozásokba bocsátkozni. Az utóbbi categoriába sorozandó a Dunadeltára vonatkozó követelés. A satárigazitást — Oroszország ellenmondása daczára, vagyis inkább épen ezen ellenmondás miatt — nem utasitotta vissza a porta. A kereskedelmi conventió kötésére s a diplomatiai ügynök előjogaira vonatkozó követelések ellen nem támasztottak n e h é z s é g e t Konstantinápolyban.

— **Vilmos német** császár Ferencz József császár és király kivánatára erélyes intő távíratot intézet Károly román fejedelemhez, melynek következtében ez esetleges lemondásával fenyegetőzve a román csapatok mozgósitásának visszavonását követelte kormámányától. Románia követeléseit minden hatalom visszautasitá.

— **Beust gróf** mult vasárnap olvasta fel Londonban a jegyzéket, melyben az osztrák-magyar kormány a kleki kikötő bezárását tudtul adja, s ezt azzal indokolja, hogy Montenegró mint független állam belépése a háboruba okozza ezen semlegességi rendszabályt; Montenegró nem lázadó, mint a hübéres Szerbia, hanem rendes hadviselő fél.

— **Az alvidékről** jelentik, hogy a harcztéri események egészen lehangolák a magyarországi szerbeket. A „Zisztava" ma már félhagyott a győzelmi bulletinek közlésével, s általában nagyon csendesen kezdi magát viselni. Az elárusitás végett Ujvidékre hozott 100 db. szerb állami kötvényből összesen négy (!) kelt el, atöbbit visszaküldték Belgrádba.

Mivel hogy háboru van . . .*)

Olyan tükörbe nézzünk, a mely igazat mutat. S aztán legyen valakinek bátorsága védelmezni ezt a nyomorult állatfajt, mely embernek hazudja magát.

Odalent már egymásra törtek a vad hordák. Itt megremegünk, hogy minket is egymásra uszitanak. Reszkedve kelünk és reszkedve fekszünk, s még álmunkban is gyötör a kétség, hogy mi lesz hát velünk?

A gyáva félelem, meg az eszeveszett vadság, — ez a mi tudományunk. Pedig váltig mondjuk, hogy nekünk a béke, a munka és a szabadság fejlesztése a rendeltetésünk. Nyelvünkön a sok szép kongó szó a népek családjáról, az emberi jogról és a felebaráti szeretetről. Tele vagyunk alkotmányossággal, közmivelődési eszmékkel, ragyogunk a felvilágosultságtól. Hanem azért az ágy alá bujunk, ha az ég rezeg, vagy osztjuk a halált és a pusztulást, mint verebek, ha ugy parancsolnak velünk.

Szégyen és gyalázat!

Pusztuljatok igenis és adjatok helyet derekabb nemzedéknek, a mely nem hazudik, a mely ne kiván vérben fürödni . . .

De hiszen mi sem kivánjuk! Az igaz, hogy nem. Hanem a nevünkben kivánják és mi hallgatunk rá. Az orosz nép nevében beszél Gorcsakoff, a németért szól Bismarck és helyettünk cselekszik Andrássy. Szorongva lessük, mit mondanak s ha kimondták, ráhagyjuk, hogy mi mondtunk. Pedig nyilvánvaló hazugság. Nincs az a nép, mely háborut akar. Az iszonyuságban nem telik kedve sem az orosznak, sem a németnek, sem nekünk. De mert nem adjuk tudtára idejében a magas uraknak, hát visznek bennünket az ágyu torka elé s még azt mondják, hogy mi akartuk.

Ami most a keleten történik, az emberhalál és vagyonpusztitás a diplomatiának büne, de bününk nekünk is, nekünk népeknek, kik ilyen kormányokat biztunk meg ügyeink gondozásával. Most jajveszékelünk vagy duzzogunk, hanem ugy-e mikor derült volt fölöttünk az ég, csöndes a levegő inkább átaludtuk a viszszahozhatlan drága időt, mintsem hogy emberhez illő rendes munkával gondoskodtunk volna magunkról. Szemébe nevettünk annak, aki a magyar nép feladatát emlegette és csuffal üztük tőlünk, a ki veszedelmet jósolt a messze gyülemlő felhőből. No most itt förgeteg. Bujjunk a német vagy az orosz szárnya alá. Melyik tetszik jobban?

Nincs, a mi a magyarnak mostani viszszás helyzetét inkább szembetüntetné, mint az, ahogy a keleti államok irányában magunkat találjuk. Egy olyan állapot fentartását kell ohajtanunk, a melynek tarthatlanságáról meg vagyunk győződve. Józan ember nem tagadhatja, hogy a dolgok rendje a keleten előbbutóbb változást fog előhozni. Akár török, akár más fensőbbség alatt fog az ujjáalakulás megtörténni, a mai zagyva állapot meg nem maradhat. És mi, kik minden pillanatban emlegettünk hazát, nemzeti érdeket, felvilágosodottságot, egy oly politikához füztük utolsó életszalainkat, mely e bomlásnak indult állami hullán teng.

Nagy torok és nagy pipa daczára mi vagyunk mi most igy az osztrák vontató kötélen? Gazdátlan tárgy, mely fölött ki nem gyult még a veszekedés. Mi vagyunk és mi lehetnénk? Mivé kellett volna lennünk?

*) A „Népzászlója" e heti számából.

A magyar fővárosból. **Az ősrégészeti** congressus gyülését a muzeum termében fogja tartani. **Az állatkertbe** egy 5 láb hosszu krokodil érkezett. **A budapesti** kapitányság egy fiatal embernek megtiltotta, hogy bizonyos leányka ablaka előtt szerenádot rendezzen. **A fővárosi** rendőröket uszni tanitiák, hogy a vizbe ugrottakat megmentsék. **Katholikus** kaszinót akarnak a fővárosban állitani, Lonkay Antal elnöklete alatt. **Grünstein** Emanuel czipész főbe [illegible] magát. **Az 1867-ben** megválasztatott 300 fővárosi bizottsági képviselő és 50 hivatalnok közzül mai napig 65 halt meg. **A középitészeti** bizottság legközelebbi ülésén elhatározták, hogy a régi házakat mielőbb lerombolják lefényképeztetik. **Edelsheim-Gyulai** tábornok hosszas szabadság időt kapott, melyet a marienbadi fürdőben tölt el. **A rudasfürdő** kiépitésének tervéért Ybl Miklós 800 frtot kapott. **Az athletikai** klub parádi távversenyére 3 ifiu pályázott. **Villecz Ernő** fiatal fővárosi jeles ügyvéd meghalt.

Vidék.

— A „Debreczen" levelezése. —

Nagyhortobágy puszta julius 20. 1876.

A vidéken megunt sok esőből azt hittük, hogy erre a pusztára is fog jutni elég, vártuk a körültünk dörgött fekete fellegeknek hozzánk is elérkeztét, de azok tőlünk mindig elfordultak; hanem volt akor — a mikor körül locsolta az eső a határt olyan szelünk, hogy ha a költő már évtizedek előtt nem énekelte volna is

Hortobágyi pusztán fuj a szél
Szegény juhász legény utra kél

megkellett volna a mult és ezen hónapban tanulni, és ennek lett csakugyan szomoru eredménye, hogy a szegény juhász legény is utra kelt, de nem azért, hogy az éhségtől lesoványodott birkát eladja mint a költő mondja, hanem hogy oda hajtsa a hol az éhhaláltól megmenti, a birka járásnak az elepi részére a hol elegendő eső esett.

Ha valamelyik értelmes könyvbuvár uri ember Debreczenből meglátogatna (mert igen ritkán van városunk ezen osztályából látogatóhoz szerencsénk) felütné időjárási naplómat és olvasná sorra a multhónap minden napjairól sor szerint a bejegyzést, azt kellene mondania, hogy itt a pusztán a junius hónap tul nedves volt, mert tizenöt nap volt itt a harminc napból eső, de az a baj, hogy hol egyik, hol másik részén a határnak, igy lett ez a puszta julius közepére olyan, hogy a birka járásának az egész Hortobágy mentéről leszorult, összevan terelve az elepi tanyák felé hol elég eső volt; az ökör járáson a vén ökör már junius közepén sem tudott jól lakni, most pedig a fiatal tinó marha is koplal; innet a Hortobágy folyón ahol a marha és ló legelő van, az egész részen nincsen még nagy baj a legelő nem léte miatt, habár itt is vannak olyan tájak, ahol épen nincs mit enni a baromnak, de elsétál oda, ahol még jól lakhat.

Ha tisztelt olvasó nem ismeri a hortobágyi puszta fekvését vegye a térképet, megjegyezve találja azon a hortobágyi vendéglő helyét, ugy az arkusnál a kettős halmat, azontul azt a hármas határt ahol a debreczeni Koczi és Iványi határ érintkezik; ezen a vonalon nyugotra északra eső nagyobb felén a legelőtérnek elegendő eső volt, most is bőven van élelme, de a legelő térnek az állatok számához itt még eddig soha sem arányositott állásánál fogva, a határnak ezen nagyobb felén csak három gulya és négy ménes van, a kisebb, és roszabb felén pedig hét gulya és hat ménes van össze szoritva.

A jelzett vonal keleti, déli oldalán fekvő térnek a Hortobágy folyó felé közelebb eső részei, alig kaptak valami esőt, a beljebb fekvő csekélyebb esőkben részesült többször, ugy valamivel türhetőbb az állapot, mint a Hortobágy mentén.

A sertések hortobágyi nyara letelt, két kondás már nyári szállását is elbontotta, a többinek alig van ma már 400 darab sertés összesen, az is inkább csak maguké a kondásoké.

Junius hónap az állatokra igen egészséges volt, szarvas marhákból, az időtlenül világra jött borjukat is beszámitva 34 darab lett, a döglési fogyás ezekből egyetlen egy sem, Hüse István előtt a hol jó kut van, és kap a marha kut vizet, de B. Hüse Györgytől, a hol nincsen elegendő kut viz. Figyelembe veendő ez, kézzel fogható bizonysága az ott legeltető gazdaközönség hanyagságának, mihez szolgáljon még ráadásul azon adat is, hogy az e honapban összesen megdöglött huszonhárom dbből tiz db. az ott tanyázó 1100 db marhából hullott el; és kimondhatlanul csodálkozom azon, hogy ezen a járáson olyan uri emberek marhái is legelnek, a kik a legrendesebb gazdák, sőt nagy földrészek hazonbérlői is. Ne zugolódjanak tehát a máta megi járáson szarvas marhát legeltető urak, ha Hüse György számadó bőrrel számol be, ő épen ugy itatná marháikat, mint más számadó, hanem tekintsék a bőrből hiányzó marhát, büntetésül azon megtartott garasokért, a melyeket a kut nem csináltatás által megtakaritani hisznek. — Ne vegye rosz neven egy gazda sem tőlem, hogy a gyermeket leplezetlenül mutatom be, korcs szülött biz ez, torz kinövése az állattenyésztésnek, — ha meg szégyenli látását, a ki oka, iparkodni fog eltávolitani a salyat és a más szemei előtt, igy is neki lesz benne haszna. Nekem, mint veterinariusnak azaz rosz magyarsággal barmásznak, és mint állatorvosnak lelkiismeretes kötelességem minden megengedhető módon üldözni azon hibákat, melyek az állattenyésztés rontására vannak, ismerem ezen hivatásomat, és mivel a hortobágyi pusztán még igen sok van eltávolitani való pusztitó kinövése az állattenyésztésnek, azért kivántam vissza jönni, mert ennek a nagypuszta birtokosainak hivatása a v i d é k o k s z e r ü á l l a t t e n y é s z t é s é n e k i r á n y t a d n i, és ha az isten éltet szolgálni akarom, és fogom is a nagyhortobágy puszta állattenyésztés ügyét, addig a mig olyan irányba nem fogja terelni a kormányos annak hajóját, hogy azon hajtani az állattenyésztés kára lenne.

D e l i M á t y á s.

R é v-K o m á r o m, jul. 21.

A fürdői idény, és a takarási munkálatok távol tartván igen sok lakót hajlékától,

---

A „DEBRECZEN" tárczája.

Margit.

Regény egy kötetben.

Irta:

T e l m a n n K o n r á d.

(Folytatás.)

Elhagyá a szobát és azon terembe lépett, hol Margitot a zongoránál találta. Gépileg lapozott a hangjegyek között és végre egy beirt lapot talált. Olvasá, egyike volt az ő dalának, de kiirhatta hozzá a hangjegyeket?

Magában eldudolta a dallamot, és az igen jól illett hozzá. Ez feltünő volt előtte, gondolkozott, ki szerezhette e dallamot. Margit? A kártyajáték mellett aligha volt ideje.

Magához vette a lapot, s a mellék szobába lépett, egy kis terembe, melyben folyóiratok és hirlapok voltak az asztalon, és a falak könyvszekrényekkel voltak telve.

Kivett egy kötetet, s midőn fölnyitotta, saját könyvét „Egy vándormadár dalai"-it ösmerte fel, épen azt, melyből a hangjegyiró azon dalt kivette.

Csodálatosnak tetszett előtte, hogy könyvét itt találja, ki mélyedhetett el valjon a várso vi kastélyban e dalokba, melyeket ő Németország és fél Euróbában tett utaiban itt-ott ugy leirt, a mint azokat a pillanat épen sugallta. Hogyan hangzanak össze egy vándormadár hangjai, azon hangokkal, melyek itt uralkodnak? A mit ő oly szabadon és frissen a világban eldalolt, elragadtatva a vidékek által, melyeken ő, egy gondnélküli vándor átvonult; azon dalok, melyeket szültek utazási élményei, ködös látképek, esőmosta hegyormok, mindezen mostoha gyermekei a pillanatoknak, miként illenének e légkörbe, mely őt most környezé? Ki ápolja itt ezen árvákat? Margit? De miért is gondol csak mindig ő reá! Gondolataiban látta őt lovagolni, vagy csolnakban evezőt tartva kézében, és mégis! Holdvilágos éjben az emelvényen állott — ott állott több éjeleken.

Valami különös volt az a mi e leánnyal történt, meghasonlás talán önmagával, melyet meggondolni nem birt. Leereszkedett a kerevetre, s nehány lapot átfutott. Ah, miként lelkesiték most e dalok, annyi hosszu év után! A lelkesedés dalra ragadta:

Szünetnélkül csapongani,
A szerencsét megragadni,
Ez jutott osztályomul, ...
Átfutkosni a tájakat,
Feledni, ha bajom akadt
S élni, élni boldogul! . . .

E pillanatban a mellék teremben hangok voltak hallhatók. „Esküszöm önnek, gróf ur, ne folytassa tovább," mondá Margit érthetően. A mit egy másik hang erre viszonzott, azt nem hallhata, azonban a beszélő valószinüleg Drossen Rolló gróf volt.

Sorsom tehát ismét arra kárhoztatott, hogy egy szerelmi légyottnál a leselkedő szerepét játszam, e gondolat futott át agyában. A szobából csak a termen keresztül lehetett kimenni s igy nem tudott eltávozni. Most tudott mindent. Bár nem értett mindent a mit a gróf mondott, azonban a beszélgetés mind meganynyi biztositása volt az ő őszinte szerelmének, és kérelem az ő meghallgattatásának. Hallotta, hogy Margit hidegen és röviden felelt, az egyes szavakat nem vehette ki; nagy izgatottságban volt, melyet maga sem tudott megmagyarázni. Oh, ha meghallgatja őt! Akkor vége lenne mindennek egyszerre, hátat fordithat aztán Warsownak, miután kötelességszerü szerencsekivánatait megtette. Gondolatai összezavarodtak. Margit nem hallgatta meg a grófot, jól kivehette a nyugodt, szánalomteljes szavakat, melyeket hozzá intézett.

Kegyed minden reményemtől megfoszt, Margit? hallá Drossen grófot remegő hangon kérdezni.

— Minden reményétől, és örökre, volt Margit felelete. Engem és önt magát e kinos pillanattól megkimélhetett volna, mondtam önnek.

— Kegyed sokkal hidegebb és szigorubb, mint gondoltam. Bár sejtettem önben a bátor szivet, mely kegyedet minden nő fölé emeli. Azonban kezdem látni önben a gyöngédtelenséget, mely kegyedet minden más nőnél sokkal alantabban állitja. Ön nem érdemes egy férfiu szerelmére, ki önnek mindenét lábaihoz teszi. Engem többé nem fog látni, éljen boldogul?

Siegfried hallotta, mint csapódott be az ajtó erősen. Ugy volt ott, mintha álomba lett volna merülve, midőn a teremből Margit elé lépett. A zongoránál ülve találta, s ujjai játszottak a billentyükkel. Ijjedten fordult Siegfried felé.

— Ön ismét hallotta?, — kérdé nyugodt hangon.

Siegfried igenlőleg felelt, kissé zavartan ama hang felett, melyen Margit a kérdést hozzá intézte.

— Ugy látom, hogy ki vagyok szemelve reá, — mondá és hangosan nevetett, miközben folytatá: Nemde mulattatta önt?

Siegfried szive önkéntelenül összeszorult.

— Kegyed nevet akkor Margit, midőn egy férfiu boldogságát megsemmisitette?

Ha ön megfosztja a szegény bárót ábrándjától, akkor szántam volna őt, azonban tudtam azt is, hogy az reá nézve nem életveszélyes. Itt megsértett kegyed egy nemes szivet, melyet talán megsértenie kellett. Azonban miként nevethet, Margit, miután azt tette?

Margit büszke tekintetével mérte meg Siegfriedet.

— Ez talán az én diadalom, midőn mindenkit elbájolok, — mondá nevetve, — lehet, hogy csupán csak ezt ohajtom, és örvendek ha elértem azt a mit ohajtok. Irigyli ön tőlem ezen dicsőséget?

(Folyt. köv.)

alig lehet valami emlitésre méltó mozzanatot jelezni.

A multkor emlitettem, hogy egy szintársulat mulattatja a közönséget, de most azt kell irnom, hogy mulattatná, ha volna t. i. közönség. — Sorsuk nem valami irigylésre méltó, teng-leng a müvészet, csarnokában, mint csaknem mindenütt e hazában.

Szaporodtunk pedig, kiugratott szerbek és fekete hegyeikkel, de ezek csak a bajt növelik, mert filléreinkre és falatjainkra ásitoznak. A lőpornak szaga nem tetszik ezeknek, mig tehát a lég ki nem tisztul, addig szerencsénk lesz ezen békés polgárokhoz.

A bukás napi renden van, ma is árverelnek egy boltot, de vevő nincs reá. — Nem kell itt senkinek semmi, ha pénzért adják.

Van itt egy kereskedés, finom sürü fonatu tartós nánási szalma kalapokkal. Hogy mennyire pártolják itt a hazai ipart, kitünik abból, hogy az üzlet öt év óta 1000 darabot nem tudott eladni, hallatlan olcsó áron sem. Az idén 30 darabot adott el, 25, 30, krajczárjával, mig a csehek forgácsból gyártott kalapjai 50—60 krajczárjával nagy kelendőségnek örvendenek, pedig ha egyszer megáznak, végük van.

Szárazi és vizi uton temérdek gyümölcsféle érkezik piaczunkra, melynek következménye a váltó láz aligha el fog maradni.

Tegnap egy tanitó, még estve baj előérzete nélkül ment ágyába nyugalomra, s reggel már kiteritve volt, a hir róla az, hogy cholerás görcsök öltották volna ki éltét, de csak „azt mondják.“

Egy közkatonát hadnagya valami csekélységért bezáratott. A katona a börtönben elbusulta magát, és bánatában felkötő magát nadrágszijjára. Hadnagy urnak azonban haragja lecsillapulván, parancsolta, hogy ereszszék ki. Társai szóllitották is, hogy „János gyere ki“, de János kidüledt szemekkel nézett rájuk és a nyelvét kinyujtotta. Csak mikor a hadnagy parancsára elakarták távolitani, vették észre, hogy a legény felakasztott állapotjában nem gunyolódik, harem halva van.

— ***Vidéki hirek.*** **Sárbogárdon** véres verekedés történt, melyben egy fiatal legényt agyon szurtak. **Sopronyban** a napokban földrengés volt. **Pécsett** egy nő 5 gyermeket szült. Az anya meghalt. **Szent-Andráson** egy 92 éves nő halt meg, ki 40 unokát hagyott maga után. **Török-Becsén** egy fiu a falon függő puskát levette, hogy vele katonásdit játszik. Azonban a megtöltött puska elsült, s a gyermeket homlokon találta, ki legott szörnyet halt. **Felsőrön** a vihar 200 házat romba döntött. **Ujházi** Edét a kolozsvári közönség a legnagyobb kitüntetéssel fogadta. **Gután** 16 ház legégett. **A pestmegyei** Örkény község határán farkasok tartózkodnak. **Fehér Sándor** paulusi lakos 150 hold földön termeszt dinnyét. **Gyulafehérvárott** egy uj lapot „Hunyad“ czimmel szándékoznak kiadni. **Sárosmegyében** egy uri embert fogtak el, ki állitólag orosz kém. **Czuczor Gergely** emlékszobra javára Érsekujvárt a mükedvelők „A vén bakkancsos s fia a huszár“ czimü népszinmüt adták elő. **Szegeden** egy fiatal kereskedő segéd ala Abdul Aziz ollóval nyesegette ereit azonban idejekorán rajta kapták. Kezd modern lenni az **“abdulazisás“. Aradon** egy diszes csirkefogó compániát fogott el a rendőrség, éppen mikor az „offensió“ megkezdése felett tanakodtak. **Szász-Keresztur** községben az árviz 30,000 frt kárt tett. **A dobozi** határon fegyveres rablócsoport garázdákodik.

Török-Szerb háboru.

A török offensiva végre ténnyé vált!

A Timok és a Drina mellett vivott jelentékeny harczokon kivül, hol a törökök mindenütt győztek, Szerbia délkeleti határán is combinált támadást kezdettek a törökök. A törökök Gramada és Belvinje közt két hadoszlopban átkeltek a szerb határon. (Gramada a Nisból Kusavecba vezető uton fekszik Belvinye egy kis falu a fehér Timok partján). Egy harmadik török csapat Pandirali mellett támadta és verte meg a szerbeket. Ez utóbbi őrház a Babina Glava és Kusajevácz között. E tényből látszik, hogy Glava nincs többé Csernajeff kezében Al Palanka és Glava elvesztését tehát hiába lepleztek hiába tagadták a szerbek, most kiderült — hazudságuk.

Igaz ugyan, hogy Mirkovics szerb vezér 19-én a török sereg egyrészét visszanyomta; azonban az is tény maguk a szerbek is be ismerik, hogy 22-én Pirotnál a szerb Csernajeff tönkre veretett. Ebből láthatjuk, hogy a Nis melletti török támadás a legjobb sikerrel hajtatott végre.

A Timok folyó mentén Negotiv egy igen fontos pont a törökök kezébe kerül. Novo-Selonál a szerbek tönkre verettek. Lesjanin positióit a törökök elfoglalták.

Adlie mellett Osman basa győzelmet nyert. Az egész nap folyt csatában a szerbek csak másnap hátráltak meg, öt elfoglat ágyu. Widdinbe vittetett. A cserkeszek megtámadták a selo melletti szerb csapatokat, rohammal bevették sáncsaikat s nagy mészárlást vittek végbe.

A török dunai hajóhad Widdintől Florentinig van felállitva.

Az árviz Alimpics hajóhidjait elragadta e miatt visszavonulása elvan zárva.

A török hadsereg állásának kimutatása 1. Nisnél 22,000 rendes katona Chefket pasa alatt; 2. Nis és Pirot között 13,000 ember, részint Basi-Bozuk Achmed Ejub pasa alatt; 3. Abdul Kerim basa Filippopolis és Sofia között egy 25—30,000 főből álló hadtestet szervez. 4. Widdin és a Timok között áll 15,000 rendes katona és 4000 cserkesz Osman pasa alatt; 5. Nagy-Zvorniknál Boszniában 6000 nizam van öszpontositva egy üteg ágyuval; 6. Novi-Bazárnál egy dandár válogatott nizam áll; 7. a Boszniában és Herczegovinában elszórva táborozó török csapatok, melyek nagyobbrésze önkénytesekből áll, 16,000 főből allanak — Suleiman és Mukhtár pasák parancsnoksága alatt.

UJDONSÁGOK.

* **Hymen.** Szabó Sándor előnyesen ismert kereskedőnk legközelebb váltott jegyet Phanschmidt Terézia kisasszonynyal.

* **A szegedi iparmü** kiállitásra vonatkozólag a nagybizottmány tegnapelőtt este tartott gyülésben a folyó ügyek elintézése urán a következő lényeges határozatokat hozta: Az erdészeti kiállitás, mivel a Tisza partja még nem szabad, a rayonon belül levő térségben fog elhelyeztetni s ugyanide jön a csárda is, mely különben ugy lesz épitve, hogy nappal a bejárója csakis a rayonból, este pedig csak a rayonon kivül lehessen. Az érmeknek a hazai versenyképes pályázók által leendő hovahamarabbi elkészittetésére a végreh. biz. felkéretett. A sorsjátékra vonatkozó tervezet oly módositással fogadtatott el, hogy csak 10.000 db sorsjegy bocsájtatik ki 40 krjával; nyereménytárgy 250 lesz, a sorsjáték jövedelme az iparpalota s ezzel kapcsolatos iparmuzeum javára fog fordittatni. A nemzetközi statistikai kongressus tagjainak a kiállitásra való meghivása ügyében a titkárnak bejelentett inditványa elfogadtatván annak módozatait megállapitani és a tervet keresztülvinni az elnökség bizatik meg. Végül az augusztus 17—10-iki ünnepélyek összhangba hozatalára egy 4 tagu bizottság küldetik ki, mely a Dugonics-szobor- és dalárünnepély rendező bizottság tagjaival folyton érintkezésbe lépve, megállapitja, összhangzatba hozandja az akkori ünnepélyek programmjait. — A kiállitási nagy bizottmány részéről Taschler József ur elnöklete alatt Bakay Nándor Obláth Lipót és Gelléri Mór urak lettek kiküldve.

* **Az Anna-bál,** mely minden évben megszokott tartatni a konyári sóstó fürdőben, ez évben is folyó hó 30-án azaz jövő vasárnap fog végbemenni, mely alkalomra városunkból is számosan készülnek oda kirándulni.

* **A nagyváradi** rom. kath. **népiskolának** hetedik értesitvénye az 1876-ik évről beküldetett szerkesztőségünkhöz. Az értesitvény igen ügyesen van összeállitva, s tartalmaz egy „Miért nem voltál iskolában“? czimü kitünő értekezést.

* **Komédiát** — szinház nélkül, lehetett látni tegnap délután a „Bika“ vendéglő kapujából, midőn egy csinosan felöltözött nő a nevezett vendéglő előtt álló fiakerek egyikébe ült, s elhajtatni akart. Az asszony, horizontális állapotban levén, mely állapotot Jókai ugy definiálja, hogy olyankor több van az ember fejében mint lábában, s a gyönge testépület alatt a csont oszlopok egy kissé ingadozni szoktak; — mondjuk, ilyen állapotban lehetett a szóban levő nő, ki a kocsiból, midőn az a „Bika“ előtt fordulni akart — szépen kibukott, az ott állók nagy hahotája között. A kocsis nem vevén észre, hogy fiakere megkönnyebült, hanem sebesen tovább hajtott. A kiesett nő, azalatt ruháinak tömkelegéből alig tudott kibontakozni, s mikor aztán a kibontakozás nagy nehezen sikerült neki, egy arra haladó fiakkert a magáénak ösmervén el, azután kezdett szaladni; ekkor azonban már az argus szemü rendőr ott termett, s felvilágositotta a nagysámat, hogy sohse szaladjon olyan kocsi után, a mely fel nem akarja venni, hanem amott jön vissza az általa felbérelt kocsis, ki utközben méltán kezdett csudálkozni vendége eltüntén. A kocsi aztán odaállott a fátumos asszony mellé, a kit aztán a rendőr felsegitett, egyuttal maga is mellé ült, hogy a komédia valahogy még egyszer ne ismétlődjék.

* **Deák Ferencz** emlékszobrának felállitásán müködő bizottság az emlék felállithatása czéljából kibocsátott gyüjtő-ivet küldött be hozzánk is. Az emlék felállitása czéljából szivesen elfogaduuk adományokat lapunkban s az illető helyre juttatandjuk.

* **A „Vasárnapi Ujság“** julius 23-diki száma következő tartalommal jelent meg: Görögországból (a görög királyi pár arczképével). — Bölcső mellett. Költemény Dömötör P.-tól. — Berlin ostroma. (E beszélés.) — Montenegró (5 képpel) György Endrétől. — Ujonczozás Törökországban. — A felső légrétegek hőmérséke. Kunkel Alajostól. — Az ember hatalma a természet felett. — Strogoff Mihály utazása Moszkvától Irkutskig. (Verne legujabb regénye, képekkel). — Deák Ferencz emlékszobra. — A harcztérről. Tárcza Borostyáni Nándortól. — A hüs elemben. II. Posta Sándortól. — A hétről. — Irodalom és müvészet, közintézetek stb. rendes rovatok.

* **A selyemtenyésztést** Kapocsy József lövői néptanitó növendékeivel megkisérelvén, az idén körülbelől 16,000 gubót nyert. Az a néptanitó, ki a közjólét előmozditására ily szép példával jár elől, megérdemli, hogy érdeme nyilvánosan elismertessék.

* **Lapunk** 141-iki számának „Török-Szerb háboru czimü rovatába sajtóhiba csuszott be. A montenegróiakat ugyanis nem a szerbek, — kiknek szövetségeseik hanem a törökök vertékmeg Mostár mellett.

* **Dolinay Gyula** által szerkesztett „Lányok lapja“ legutóbbi 14-ik száma igen érdekes és változatos tartalommal jelent meg. Valóban nem tudjuk eléggé ajánlani a t. szülőknek ez ifjusági vállalatot, mely havonkint három ivnyi terjedelemben képekkel ellátva kétszer megjelen. Előfizetési ára egész évre 6 frt fél évre 3 frt.

* **A lövészet** eredménye az 1876. julius hó 23-án tartott lövészetnél. 21 pályázó közül nyertek 1. Gyürki Sándor 1 db. 2 frtos tallért legjobb mély lövésre. 2. Veres László 1 db. 1 frtos tallért legtöbb körre.

* **A szabolcsmegyei és hajdukerületi** orvos-gyógyszerész egylet ujabb életjelt óhajtván magáról adni, mint a „Szabolcsi Lapok“ irják — jövő hó 15-én a „Sóstón“ közgyülést fog rartani, mely a régi szokás szerint tudományos fölolvasás és lakomával lesz összekötve.

LEGUJABB.

— **Konstantinápoly,** jul. 23. 5000 montenegrói megtámadta Branánál a török őrségeket; heves harcz után a montenegróiak vissza verettek, megfutamodtak, hátrabagytak 2000 halottat. Kamengradnál a bosnyák felkelők megverettek.

Felelős szerkesztő:

TISZAI DÁNIEL.

HIRDETESEK.

LINZER VILMOS-féle

férfiruha mü-terem

(Debreczen, főpiacz Nánásy-ház, a „Bika“ mellett)

Ajánlja a n. é. közönségnek ez idényre bel- és külföldi szövetekből dusan felszerelt raktárát; mindennemü uri öltönyöknek és egyenruháknak elkészittetését elvállalja, s gyors pontossággal teljesiti. Ajánlja továbbá saját készitményü, nagy választéku kész

RUHA-RAKTÁRÁT

urak és gyermekek számára,

a legolcsóbb árszámitás mellett.

Megrendelések vidékről, a mell felső bőségének feladása mellett, a legpontosabban teljesittetnek.

Ajánlja magát a n. é. közönség becses pártfogásába

96 23—74 **Kohn Vilmos,** üzletvezető.

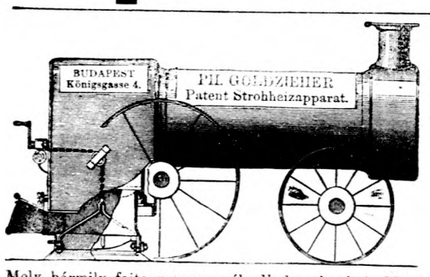

Szabadalmazott uj

SZALMAFÜTÉSI

készület

mozgonyok számára.

Mely bármily fajta mozgonynál alkalmazható és Magyarországban, Párisban és déli Oroszországban már nagy számban Clayton és Schuttleworth, Hronsby, Robey, Sigl, Marschal, Deverley stb. mozgonyaim van használatban, — szállit teljes kezesség alatt a feltaláló és szabadalomtulajdonos

Goldzieher Fülöp

Budapesten, király-utcza 4-ik szám alatt.

a hová tudakozások és rendeletek intézendők.

Elfogadtatnak azonkivül rendeletek ezen szab. szalmafütési készületemre — de csak saját gyártmányai számára Clayton és Schutteworth uraktól Budapesten és Bécsben, Grünbaum Lajos urtól Temesvárott, Hronsby R. I. Fehér Miklós urtól, Budapestev Robey, Sigl, Marschall uraktól és a Beverley Iron aud Waggon Comp-tól.

Egy ily szalmafütési készület egy Hronsby-féle gőzmozdonyon alkalmazva, mindenki megtekintésére Budapesten, üllői-ut 12. sz. a. a köztelekeen, Fehér Miklós urnál van kiállitva és ott avval gyakran szalmafütési kisérletek is ejtetnek.

Titkos betegségek

és

bőrbajok

gyógyittatnak **RICORD** párisi egyetemi tanár egyedül biztos gyógymódja szerint,

FOGAK

és azoknak tövei fájdalom nélkül kihuzatnak.

Weisz Gyula,

a budapesti csász. és kir. katona főkórház volt osztály orvosa, kiérdemelt államvasuti és bányamü-orvos által.

Lakik: Miklósutcza Mózes Lajos-féle ház 2079. sz. 115 25—100

Fehérnemü

mángoló- és kifacsaró-gépek

amerikai constructió, kitünő javitással,

valamint

Lignomsanctom-gömbök

korcsmárosok részére,

ismert jó- és szilárdság mellett szállit

Kattausch J.

Budapesten, Sebestyén-tér 3-dik szám.

Nagyobb mennyiségnél árleengedés.

Illusztrált árjegyzék ingyen küldetik.

Vidéki megrendelések utánvét mellett pontosan eszközöltetnek. 271 1—3

Ujabb és finomabb Gummiban!

Párizsi czikkek egész uj tárgyak:

Gummi és **valódi halhójag** 1—4 frtig tuczatonként, **Empecheur,** elismert czélszerü készület éjjeli magömlések akadályoztatásához, drbja 2 frt használati utasitással; **sebészeti müszerek** és **készülékek,** kötőlék és sérkötőlékeket szállit

John Zieger, Gratz, Herrengasse 15.

Raktár mindennemü **Gummi árukban.** Árjegyzék ingyen.

232 6—10

Halálozás következtében

az örökösök által

nagy végeladás

rendezett, és pedig porcelaine-cserép árukból a legfinomabb bel- és külhoni készitmények, mint:

Ebédkezési teritékhez kellő felszerelés 10 ftól 90 ftig

Kávé-asztali „ „ „ 4 „ 25 ftig

Thea „ „ „ „ 5 „ 30 „

Mocca „ „ „ „ 10 „ 19 „

Ugyanitt a fényüzési igényeknek megfelelő pórcelainte cserép edények a beszerzési gyári árakon megszerezhetők.

A fegyvergyüjtemény czikkei végkép becsáron alól is elárusitatnak.

A. Hoffmann,

Budapest, ferencziek-tere 2-ik sz.

254 3—3

A bérlők közti szabadválasztás a nagyméltóságu vallás és közoktatási magy. kir. miniszteriumnak fentartatik.

Bérleti feltételek az alulirt ker. főtisztségnél megtekinthetők.

A czeglédi ker. főtisztség.

279 2—3

Dr. Lengil Frigyes

NYIR-BALZSAMA.

Már maga a növénynedv, mely a nyirből folyik, ha annak törzsökét megszurják, emberemlékezet óta, mint legkitünőbb szépitőszer **ismeretes;** de ha a nedv a készitő utasitása szerint vegyészeti uton balzsammá készittetik, még csak akkor nyer majdnem csodálatos hatást.

Ha például este ezzel az arcz, vagy más valamely hely megkenetik, **már a következő reggelen csaknem észrevehetlen pikkelyek válnak le a bőrről, mely ez által fényes, fehér és lágy lesz.** A balzsam az arczon támadt ránczokat, himlőket, elsimitja, ifju arczszint idéz elő; a bőrnek fehérséget, lágyságot és frisseséget kölcsönöz eltávolitja legrövidebb idő alatt a szeplőket, a májfoltokat, anyajegyeket, orrvörösséget, atkát s a bőr minden tisztátlan ságait.

Egy korsó ára használati utasitással 1 frt 50 kr. Postai küldésnél minden darab csomagolásáért 10 kr.

RAKTÁR: Pesten: **Török József** gyógyszerésznél, király-utcza 7. sz. — Pozsonyban **Pisztory** gyógyszerésznél, Mihálykapu.

191 6—12

Valódi selmeczi pipák

főraktára

Weck Adolf

első magyar piparezelő gyárában

Budapest, 3 dob-utcza 19. sz. a.

a hol mindennemü pipák, dohányzó eszközök, csatok és szijcsatok a legnagyobb választékban ugy nagyban, mint kicsinyben bécsi gyári áron kaphatók.

272 2—6

LINGEL KÁROLY

első budapesti fraise, hornyolat- és segélyzőintézete

valamint **ércz-, csont-** és **fa-esztergályzó** műhelye. **Műhely:** Budapest, hosszabb, rózsa-utcza 26. sz, VII. ker. **Bolthelyiség:** Budapest, nagy-mezó-utcza 97. sz. alatt.

Műhelyének czélszerü berendezése folytán azon helyzetben van, hogy mindennemü megrendeléseknek pontosan megfelelhet. — Különösen ajánlja görvélyes léczeit, hornyalatait és szegélyzeteit a képfaragók és asztalosok részére. Mind ezen munkák szépen készülnek, a t. megrendelők biztositattnak azok pontos és tiszta kivitele, valamint olcsósága iránt.

Mintalapok kivánatra bérmentve beküldetnek. **A vidéki asztalosok saját érdekükben fölkéretnek, hogy czimeiket levelező lapon velem tudassák.**

285 1—3

Arverési hirdetés.

Alólirt kiküldött bir. végrehajtó a prdtt 403 §-a értelmében ezennel közhirré teszi, miszerint a szobozslai kir. járásbiróság 1796 számu végzése által, Csanády Sándor N.-Kereki lakos részére, Jámbor Bálint debreczeni lakostól 1250 forint tőke követelés s járulékai iránt elrendelt kielégitési végrehajtás folytán biróilag lefoglalt 4 szekér tengeri, és 30 köböl zabból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladandók, minek a helyszinén, vagyis Szobozslón a zárgondnok, Sáry József házánál leendő eszközlésére határidöül 1876-ik évi julius 29. napjának délelőtti 9 órája kitüzetett, melyre a venni szándékozók azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a nevezett ingóságok e kitüzött árverésen a prndts 406 §-a szerint szükség esetében becsáron alól is elfognak adatni.

Kelt Szoboszlón. 1876, julius 14.

Végh Sándor,

kir. birósági végrehajtó.

274 3—3

Haszonbéri hirdetés.

A nagyméltóságu vallás és közoktatási magy. kir. miniszterium f. évi februárhó 19-én 1547. szám alatt kelt rendelete alapján, a püspökladányi vallás alapitványi uradalomhoz tartozó. Hevesmegyében fekvő „Ecseg“ pusztának IV. számu 4190 hold kiterjedésü és gazdasági épületekkel bőven ellátott részlete jövő 1877. évi november 1-től kezdve 18 egymásután következő évre zárt ajánlatok utján haszonbérbe adandó.

A bérleni szándékozók ezennel fölhivatnak, miszerint bélyegzett és 4190 frtnyi bánatpénzzel ellátott ajánlataikat, — a beigérendő bérösszegeknek számmal és betükkel tisztán kiirásával, — folyó 1876. évi szeptemberhó 1-sö napjának reggeli 10 óráig a czeglédi ker. főtisztséghez annálinkább benyujtsák, mivel későbbi ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kiadó tulajdonos: **a debreczeni függetlenségi párt.**

Debreczen, nyomatott a részvény társ. könyvnyomdájában. 1876.